

Jordtimme - Undergången

Visst vet vi, visst förstår vi hur slutet kommer att se ut. Vi vet det men gör inget åt det. För det finns inget att göra annat än att stirra ner i mobilen och glömma verkligheten. Makten är inte vår. Det spelar ingen roll om vi släcker en lampa då det är earth hour. Det spelar ingen roll vad vi gör när dom stora gör inget. Gallerior har dörrarna vidöppna då det är vinter. Vi flyger eftersom det är så billigt. Vi vet... JA vi vet vad vi gör när vi köper en ny Iphone istället för att skänka pengar till bris och rädda barnen och barncancerfonden och vaccin till hundra barn i Afrika och ge till någon satans naturfond... Vi vet att en Iphone täcker allt det... och vi skiter i det.

Vi vet att det är försent... redan nu är det försent.

Låt mig presentera slutet för er som det troligtvis kommer att se ut.

Dom trodde att dom skulle utplånas. Att naturen skulle ta död på dom som hämnd för vad dom hade gjort med jorden. Men så skedde inte. Allt blev förstås svårare när det som dom hade fruktat i årtionden kom, klimatförändringarna. Det blev först mycket varmare. Stora delar av Afrika blev obeboeliga. Människor flydde norrut från den stora hettan. Men också där hade naturkatastroferna drabbat länderna hårt. Floder torkade ut och dricksvattnet försvann. Skogar brann och kunde inte släckas. Skördarna brändes av den heta solen. Fler och fler djurarter dog ut. Man försökte att stoppa det genom fridlysningar, hårda straff. Men människor svalt och snart försökte ingen att följa lagarna. Tillslut fanns bara fågel, fisk och insekter kvar... Men eftersom ekosystemet var förstört i grunden, började också dom att dö ut. Man hade börjat odla svampar i underjordiska jättesalar och utvann föda ur dem.

Temperaturen höjdes. Polerna smälte i allt snabbare takt. Haven reste sig i takt med att ismassorna försvann. Kuster dränktes, stora städer översvämmades. Infrastrukturen

försvann. Folk flydde inåt land där de försökte att tränga undan andra. Nu började strider rasa om överlevnad.

Europa, Nord Amerika och Japan utvann vad de kunde av haven. Renade och avsaltade så fort dom kunde. Men inget kunde hejda det som kom. Snart betalade de rika miljoner för vatten och fungus. De fattiga törstade och hungrade. De tjänade de rika för föda och vatten. Alla visste att det inte skulle hålla. Det fanns en gnista bland människorna, som var redo att antända deras desperation. Till slut fick några nog. Det började i Nordamerika och spred sig hastigt över världen. Krig bröt ut. Fattiga, desperata, mot de rikas privata arméer. Men massan övervann de få. De rika släpades ut på gatorna eller mördades i sina palats. Revolutionen brann... och brann ut. Världen var döende.

Vid de ständigt stigande kusterna, låg massorna av människans skräp så tjockt och tätt att man kunde gå i dagar, veckor över fält av plast och ruttnande havsdjur. Av det liv som fanns kvar var det endast horder av flugor och insekter som frodades.

När dom stora överlevnadskrigen svept över kontinenterna, när miljarder dött och det var för långt mellan människostammarna för att kriga mot varandra... då kom det ett lugn över människan. Hon började finna vägar, började adaptera sig till sin nya värld... och ja, det var i sanning en ny värld med förändrade kuster, sönderfallna städer, enorma öknar som bredde ut sig allt mer för var år som gick. Dessa kröp långsamt men säkert över medelhavet, upp genom Europa tills dom nådde alperna. Den stora bergskedjan tycktes hejda öknarnas långsamma vandring norrut. Vad som hände i Asien eller Amerika var det ingen som visste. Man hade för länge sedan förlorat kontakten med de båda kontinenterna. Vissa rykten nådde en del av stammarna.

I bergen fanns det spillror av mänsklig civilisation kvar. Uråldriga, bleka, dödlösa människor i blänkande stålstäder, byggda i grottor. De var resterna av dom rika och uppsatta. Dom som hade vägrat dö av ålderdom och om hade manipulerat sina kroppar så att dom stannat i tiden. Vid sällsynta tillfällen kom dessa ut från sina portar för att föra handel. Genom dem hörde man att de andra kontinenterna hade drabbats lika illa.

Att Amerika hade gått under i krig och stormar och att Asiens stammar hade utplånat varandra. Att den mytiska ön Australien hade bränts sönder av solen. Men att långt långt i söder, på den stora Afrikanska kontinenten fanns det liksom i alperna en civilisation kvar.

Eller i alla fall trodde de uråldriga det. Men när dom berättade om det var det många år sedan de hade hört något.

Människan väntade och väntade på sin egen undergång. Den brinnande horisonten var något man fruktade och hatade och man såg med skräck upp mot himlen var morgon som dagen vaknade. Men sanden stannade på andra sidan alperna. Under en tid var allt stilla. Som om jorden höll andan. Människan blickade upp mot den heta himlen och trodde att nu skulle solen äntligen falla från skyn och förbränna dem alla. Men så skedde inte. Tiden gick, jorden var tyst, himlen vibrerade. En dag kom, det som man drömt och längtat efter, det som numera endast var en legend...

Först var det något skrämmande man såg. Svarta moln som växte på himlen. De rörde sig långsamt från söder upp över bergen, och med dem om det som människan bett om i generationer... Regn. Det var som om himlen samlat vatten i hundra år och mer, för att sedan släppa det över jorden. Regnet slutade inte falla, utan föll och föll i dagar, veckor och år.

Jorden hävde sig långsamt. Hon andades. Skakade och riste efter människans våldtakter. År efter år levde människan i skymningsljus. Endast korta stunder då solen letade sig ut genom molnen och bildade väldiga pelare av ljus, kunde människan se korta glimtar av en värld som gick under i vatten. Under dom korta stunderna såg hon såg väldiga sjöar och rasande floder. I nästa stund slöts molnen åter och regnet återupptogs.

Sakta men säkert avstannade regnen. Människan steg ut ur dom grottor hon sökt skydd i och betraktade en ny, rensköld värld. Från att ha varit en torr och döende öken, hade åter grönskan fått fäste. Växter som man hade trott varit utplånade, sträckte sig på nytt mot himlen, solen var inte längre lika brännande som den varit. Flodernas vilda vatten saktade in, sjöarna slutade att växa, de väldiga träskan drog sig långsamt tillbaka, frön som hade gömt sig i jorden sträckte dom sig mot solen och himlen. De formade skogar och slätter. Jorden återhämtade sig och människan vågade sig ut ur sina grottor och ner för bergen.

På jordens gömda och okända platser hade några få djur överlevt. En del av dessa var kända från gamla sagor, men en del var helt nya, okända varelser. Dessa började långsamt att föröka sig och snart rörde de sig ut över slätterna och in i skogarna. Förbryllade betraktade människorna de olika varelserna. Man mindes inte deras namn, så man gav dom nya. I floder och sjöar började det fiskbeståndet komma tillbaka, i haven lika så.

Bara en generation efter att regnen avtagit hade världen nästan återhämta sig. Det var inte samma gamla värld som nästan dött, utan en ny, med nya arter och människor. Men det fanns något skört över den, något sprött, som fick människan att vara varsam med den. Hon gav jorden aktning och kallade den för moder. För dom mindes fortfarande hur förtvivlat nära det hade varit att den dött och människan med den.

Årstider gick, år gick. Man vandrade ner från bergen och högländerna, byggde hyddor, jagade i lag, fiskade i floderna och lärde sig åter vad som gick att äta av frukt och grönt. Hela tiden mindes man genom sånger och berättelser att Jorden nästan dött och hela tiden var man noga med att visa den aktning.

Det fanns platser man viskade mörkt. Där de gamla människornas makter ännu bodde. Där man dog av oförklarliga sprucken hud och brännsår. Platser som, om man vistades för länge på dem, så ramlade tänderna ut och håret lossnade från huvudet. Man varnade alltid för dessa platser och om en sådan upptäcktes, så gick ingen mer dit.

Årstider gick, år passerade. Få mindes den gamla tiden, men dom som gjorde det berättade om den för sina barn och barnbarn. Om hur deras förfäder hade byggt städer som sträckte sig mot himlen och upp bland molnen, hur alla hade talat samma språk och hur de hade flugit i himlen likt fåglar. Man berättade om att ingen hade blivit sjuk eller hade åldrats och hur lätt och bekvämt människan hade haft det. Men framför allt berättade man om hur människan nästan hade dödat jorden. Alla lyssnade, men allt fler trodde att det bara var sagor och för var generation, blev det fantastiska allt mer lysande och det ona allt mindre mörkt. Tillslut talade man om att människan som hade levat förr, hade varit som gudar. Man började längta efter att se och förstå.

En dag gav sig några människor ut på en resa. Dom vandrade genom skogar, vadade över floder. Ibland såg de märkliga rester av dom som tidigare bebott landet. Här och var spruckna rester av svarta vägar, sönderrostade maskiner. Någon enstaka byggnad hade överlevt och stod likt fallna, hemliga palats, övergivna, med tomt stirrande fönsteröppningar. En del skakade på huvudena och gick vidare, men en del tittade en extra gång och med en längtan på dessa ting.

De vandrade vidare, bort från högländerna mot de stora slättlandskapen och kom så slutligen till ruinerna av det som en gång varit en av de stora städerna. Likt monstruösa skelett höjde dom sig över landskapet.

De som kände till de gamla sagorna bäst ville inte närma sig. Men andra som ville utforska den gamla världen gick vidare. Ju närmare de kom, desto mer fantastiska tycktes allt. Förundrade gick de bland spillrorna av förfäderstornen av glas och stål. Mycket var övervuxna ruiner och allt var öde. Längst de gamla avenyerna växte skogar, på de gamla tornen växte buskar och gräs. Också här fanns det djur, men av ett sällsamt slag, framforskade av forntidens människor just innan världsfallet. Mot dessa var människorna vaksamma och greppade sina spjut hårt då dessa närmade sig. Några strider utkämpade de och gick segrande ur. Längre och längre gick de. Över allt så de ruiner av underverk som en gång måste ha varit gudarnas boningar.

Tillslut stod de framför en jättelik byggnad som liknade inget de hade sett. Den tycktes uråldrig bortom tiden själv. I den fann de böcker som var skrivna på ett ålderdomligt språk, nästan helt bortglömt. Men en av människorna kunde tyda tecknen och läste. Där i fanns dom gamlas kunskap samlad. Han läste mer och mer och lärde sig långsamt saker som sedan länge varit glömda. Tillslut förstod han att det som sagorna hade sagt var sant. Mänskan hade faktiskt flugit över himlen. Hon hade varit dödlös och hade varit allt det som gudar var. Han berättade det otroliga för dom andra som valt att gå in bland ruinerna. En del skyggade för från kunskapen, skakade på huvudet och sa att om den kunskapen hade fått världen att gå under, så var det inget dom ville ha att göra med. Men några tänkte inte så. Istället såg dom för sig hur tornen åter reste sig i sin prakt. De såg de glänsande metallkropparna i glida över himlen. Dom såg det lätta, behagliga och möjligheterna. Dom var få som stannade. Men tids nog blev dom många. Långsamt men säkert återerövrade dom de gamlas kunskap och snart började dom att bygga bland ruinerna. De farliga djuren jagade dom undan eller dödade. De fann att mycket blev lättare med dom gamlas kunskaper. Jaktspjuten gjordes om. Stenspetsar ersattes med metall och i en del forntida lämningar hittade man uråldriga vapen som då man använde dem smällde högt och gjorde stor skada. Då andra människor såg vad de åstadkommit, ville dom också ha del av det och flyttade närmare.

Långsamt men säkert växte nya och snart sträckte det sig vida kring. I dom gamla böckerna fanns all kunskap, ond som god. Man förbisåg varningarna. Man ville efterlikna förfädersgudarna i allt och liksom dessa valde man en härskare att sköta allt. Först valde man den klokaste till kung, sedan den listigaste och till sist den som hade mest.

Efter bara ett par generationer hade människan redan återskapat något av sin gamla värld. Dom första bilarna mullrade på stadens gator. Man upptäckte att man slapp jaga om

man förvarade djur i stora hus och slaktade dem på löpande band för att alla skulle få mat. Maten var förstås inte gratis utan betalades med arbetskraft eller genom byteshandel.

Åter glömde man bort att vörda jorden. Man grävde efter olja, jagade djuren, drog upp fiskarna. Snabbare och mer effektiv blev man i sin jakt på rikedom och överflöd. Någon enstaka människa försökte varna, försökte påminna om de gamla berättelserna. Men ingen eller få lyssnade.

Då det första flygplanet åter dånade över den blå himlen hurrade alla.

Luften i förstäderna var redan dålig och svår att andas. Inne i staden var det om natten svårt att se stjärnorna.

Den sköra jorden riste. Ty trots att jorden gav sken av att ha repat sig, fanns djupt i marken, nersköjda av dom stora regnen, människornas gamla gifter kvar. Världen flämtade av chocken. Giftorna steg upp från underjorden. Naturen mindes att den var döende och inom kort förlorades allt det som så svårt återtagits.

Det var inte så länge sedan som människogruppen vågade sig bortom bergen, till den fallna staden. Endast några få generationer hade förflutit. Dom få djuren som lyckats överleva, blev nu helt utdöda. Floderna och haven dog och blev till stinkande slätter av skräp. Även fåglarna i himlen dog. Fiskarna i vattnen försvann... och förvandlades till samma ruttnande massa som låg längst världens kuster. Luften frätte i människans lungor och tårade deras ögon. Dom åt fungus som odlats i underjorden och insekter som dom grävde ur jorden. Himlen blev åter svart av sot från de brinnande träden. De svarta molnen släppte någon enstaka gång ner en strimma solljus. Men det var alltid dunkelrött och illavarslande. Som om jorden och himlen äntligen hade fått nog och blottade de vad människan hade gjort med dem.

Vad tänkte människan medan hon hostade och harklade sig allt närmare slutet? Vad tänker hon då hon i skymningsvärlden torkade sina svidande, rinnande ögon?

Slutet tog lång tid... och länge uthärdade människan. Hon han att se allt det onda och allt det goda... men mest det onda, innan hon drog sitt sista andetag. Bortom de svarta kokande molnen glödde solen röd och ond.

Den sista människan höjde sina rinnande ögon mot himlen. Han satt på knä i brännande sand, med ett barn i famnen. En förvriden varelse, förstörd av strålning och kemikalier. Den sista mannen blickade upp mot den stormande, rödsvarta himlen och grät... grät för den

Mikael Mansén

värld som dog, för mänskligheten som hade haft så mycket och de varelser som varit så starka och kloka och vackra. Som trots det hade förgjort allt.